

Ислом Нури

Abu Umoma al-Bohiliy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Kim faqat yaxshi ko'rgan va olib tashlangan maqsadida masjidga borsa, unga tulla-tukis hojil qilgan odamni uyida yashayapman».

Anas ibn Molik roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytdilar: «Qay bir to'rtlovchi zalolatga chaqirsa va unga ergasholsa, u uchun oziga ergasgan kishilarning gunohidan biron narsa kamaygan vaziyatda o'tirganlarni kunida. Qay bir chorlovchi xidoyatga chaqirsa va unga ergasholsa, u uchun oziga ergasgan kishilarning savobidan biron narsa kamaygan vaziyatda boshqalar savobi savob bordir» (Sahih sunan Ibn Moja: 176).

Анас ибн Молик розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам айтдилар: «Одамлар орасида яхшилик калитлари ва ёмонлик қулфлари бўлган кишилар бор, одамлар орасида ёмонлик калитлари ва яхшилик қулфлари бўлган кишилар ҳам бор. Аллоҳ яхшилик калитларини унинг қўлларида қилиб қўйган кишига жаннат бўлсин, Аллоҳ ёмонлик калитларини унинг қўлларида қилиб қўйган кишига дўзах бўлсин» (Саҳиҳ сунан Ибн Можа: 194).

Amr ibn Av al-Muzaniy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Kim mening sunnatimdan bir sunnatni tiriltirsa, suvga odamlarni jalb qilsangiz, u uchun qo'lga kiritgan odamni olib ketayotganingizni bilasizmi? Kim bir bid'atni paydo bo'lishida, u uchun esa bizni ishga tatbiq etishni rejalashtirgan kishilardan gunohi gunohi bo'lib o'tdi, lekin bu ulaning gunohidan biron narsani kamaytirmaydi» (Sahih sunan Ibn Moja: 173).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu

Ислом Нури

alayhi va salom aytiladi: «Mo'min odamga vafotidan keyin etib turadigan amali va xasanotidan biri - o'rgatgan va tarqatgan ilmidir» (Ibn Moja va boshqalar).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Inson vafot etgach, uning barcha amallari tuxtaydi, fakat uchta amali (dan savob kelib turdi): sadaqa joriydan, jonli odam bilan uyg'ongan odamni ushlab turing» rivoyat).

Muoz ibn Anas roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Kim ilm urgatsada, u uchun amalda qilingan qishloq xo'jaligining savobiga javob topildi, lekin o'zlarini savobidan biron narsa kamaymaydi» (Oy).

Abu Katoda roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Inson o'zidan yordam so'rab yuborgan narsalarning eng yaxshi o'qituvchisi: haqiqat duo kiladigan yil farzandlari, ajri etib turadigan jonli odamni hayoti, yashayapman» : 79).

Jarir ibn Abdulloh roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytdilar: «Kim Islomda bir yaxshi yulni (yani amalni) yulga qo'yib yuborilgan bo'lsa, undan keyin uni qo'lga kiritishni istamayman. kamaymaydi. Kim Islomda bir yomon yulni (yani amalni) yulga kuygan bylsa, undan kelin qilanga amal kilsa, u uchun uganga amal qilgan kishilaring gunoxa gunoh yoziladi, ularning gunohlaridan ham biron narsa kamaymaydi »(Musiqqa rivoyatasi).

Amalli olimlar - odamlarga yo'naltirilgan ishlar va musibatlar payitda, shunindek o'zlari mehnat qilish kerak bo'lgan diniy masala bo'yicha murojaat kiladigan asosiy manba

qiluvchilar

Olloh taolo aytadi:

«Agar bilmaydigan bulsangizlar, juda ilmi bo'lganlar! »(Nahl: 43).

«Qachon ularga (jangga ketgan musulmon askarlari haqiqatda) **tinchlik yo'q xavf-xatar** (ya'ni g'alaba yo'q maglubiyat) **xabar kelsa, uni yoqib yubordilar. Agar** (ulalar o'zlariga kelgan xabarlarni har kimga qo'yib yurmasdan) **payg'ambarga va o'zlaridan kelib chiqqan ilmi olimlarga etkazganlar edi, uni** (yangi mana shu xabarlarning haqiqiyiligini) **bilmayotgan odamlarni olib qochganlarni bilgan bo'lar edilar »** (Niso: 83).

«Barcha mo'minlar (jangga) **chiqishlar loyiq emas. Axir ulardan har bir guruxdan bir tofa odamlar** (jang uchun) **chiqdimaydimi ?!** (Qo'llab qo'yilgan esa Madinada) **dinni o'rganib,** (jangga ketgan) **kavmilarni olib boradigan oldirarga qaytarilgan vaqtlarda, u kavmlarni Ollohning azobidan saqlanishlari uchun juda katta ogoxlantirganmi** (qolmaydilar) ? » (Tavba: 122).

«U Sizga Kitob nozil qilingan zotdirki, u (Kitobdan) **shu Kitobning asli mehnati haqida atrof-muhitga ta'sir ko'rsatadigan oyatlar ham va boshqa** (Qiyamat, jannat, devor va hokazolar haqiqati) **mutashobih - tushinish qiyin bo'lgan oyatlar ham** (o'rgangan) . **Endi dillarda haqiqiy hayotdan boshlangan katta kimsalar odamlarni xato fitnaga solish va o'z havoyi nafslariga mos keladigan ta`vil-tafsir kilish uchun Uning mutashobih oyatlariga ergashadilar. - Olbuki, unday oyatlarning ta'milini yolg'iz Ollohgina bilur. - Ilmda sobitqadam qilingan qishloqlar esa: «U Kitobga bundayon keltirganmiz. Xma**

oyatlari Robbimiz huzurlandiir », deydilar. Faqatalli bilimlargina pand-nasihati olurlar » (Oli Imron: 7).

«Ey mo'minlar, Allohga itoat qilingiz va payg'ambarga ham o'zlarinigizdan (ya'ni, musulmon) bugan ishboshilarga (ya'ni, olimlar va hokimlarga) bo'ysuning!» (Niso: 59).

Jobir roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: «Safarda ekamizida bizlardan bir kishining boshiga tosh tegib, boshi yorildi. Keyin u tiktilom bulib qolib, sheriklardan: «Men uchun tayammum kilishga ruhsat bormikin?» deb so'ragan edi, ular: «Yo'q, senga ruhiy borliginni bilmaymiz, chunki sen suvga qodirsan», deb javob berishdi. U (g'usl qilishi o'qibatda) vafot etdi. Payg'ambar solallohu alayhi va salom huzurlariga kelganchiligimizda u zotga shu voqea to'g'risida xabar berildi. Shunda u zot: «Universitet o'ldiribdilar, Olloh ularni o'ldirsin. Bilmasalar so'rasalar bylmaydimi?! Bilmaslikning davosi surashlik-ku! Unga tayamum qilishi kifoya edi », dedilar» (Sahih sunan Abu Dovud: 325).

Ibn Abbos roziyallohu anhumodan rivoyat kilingan marfuatdan o'tkazishda aytiladi: «Baraka ulug'laring bilandir» (Ibn Xibbon va boshkalar rivoyatasi, As-silsilatus-sahifa: 1778).

Allox taoloning Yuzini istab o'rganiladigan ilmni biron dunyoviy g'arazda yo'qi bahos-munozara qilish va o'zini ko'rish uchun odamlarni e'tibori bilan tanishish yoki ahli ilm deb nomlash uchun talab qilingan odam haqiqatda

Allox taolo aytadi: **«Bas, kim Parvardigoriga kunni o'tkazib bo'lmaydigan umidvor bo'lib, u holda yaxshi amal qilsin va Parvardigoriga bandalik qilganda biron kimsani (unga) sherik qilmasin! (Yani, kiladigan barcha amallarini yolg'iz Olloh uchun qilsin) »** (Kahf: 110).

Ислом Нури

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytdilar: «Kim Alloxning Yuzini istab uloqtirgan ilmni faqat biron dunyoviy narsaga etishish maqsatida o'rgansa, kiomat kuni jonnitni yodda tuting jomiz: 6159).

Jobir roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Ilmiy sabablar ichidagi maqtashish yakki oqsiz kimsalar bilan bog'liq munozaralar-tortishish uchun va majlislarning turini egalalash maqomida o'rganganlar! Kim shunday qilsa, (uning joyi) duzaxdir, duzax! » (Ibn Moja, Ibn Xibbon, Bayhaqiy rivoyatlari, Sahihut-targ'ib: 102).

Ka'b ibn Molik roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va sallam aytilar: «Kimda-kim ilmni sabablarini ichida maqtanish yoki yashash kimsalar bilan bog'lash-munozara qilish yoki odamlarning hayotini olib borish, yashash uchun kerak» Bayhaqiy rivoyatlari, Sahihul-jomiy: 5930).

Ibn Umar roziyallohu anhumodan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Kimda-kim ilmni sabablari tufayli maqtanish yoki yashash kimsalar bilan bahslashib-tortishish yoki odamlarni uziga qaratish uchun talab kilsa, u odamni tirgayibdi:» 104).

Abu Hurayra roziyallohu anhu Rasululloh solallohu alayhi va salamdan rivoyat qilingan kurashda ishlaganidan keyin shunday deyiladi: «... Keyin ilm o'rgangan va uni o'rgatgan, ham Qur'on o'qigan kishining olib kelinadi. Allox unga ham o'z ne'matlarini eslatadi. U banda ularni tan oladi. So'ng Alloh: «Bularning shukronasiga nima amal qildi?», Deb so'raydi. Banda: «Ilm o'rgandim, uni boshqalarga urg'atdim va Sen uchun Qur'on o'qidim», deb javob beradilar. «Yolg'on gapirding, sen ilmni« olim

Ислом Нури

»deyilgani uchun o'rganding, Qur'onni esa« qori »aytilgani uchun o'qiding, darhaqiqat, shu kabi deyildi», dedi Olloh. So'ngra buyruq berildi, uni yuztuban erga sudrab, olib ketiladi va duvaxga tashlanadilar »(Musulmonlar uyasi).

Umar ibn Xattob roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Islom g'olibi bulib, xavfsizlik savdogarlari dengizdagi sayohatlarga chiqdilar va Olloh yulida (janglarga) kiradilar. Keyin Qur'on hukumidan bir kavm chiqib ketdi. Ular: «Kim bizdan ko'rayapti, kim bizdan ko'rdi?!», deyishadi ». Shong u zot asxoblaridan: «Ana shularda biron yaxshilik bormi?», Deb so'radilar. Ular: «Alloh va Rasuli biluvchiroq», deb javob berishdi. «Ular sizlardan, mana shu ummatdan. Ular duzaxning yoqililaridi », dedilar (Taboroniy, Bazzor rivoyatlari, Sahihut-targ'ib: 131).

Ibn Abbos roziyallohu anhumodan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Odamlar ustiga shunday zamonaviy bir keladiki, unda Qur'onni o'qitadi, uni o'qiydi va o'qiydi. Keyin: «Biz o'qidik va bildik, bizdan yaxshilik ham odam bormi?!», deyishadi. Ularda biron yaxshilik bormi?! ». Shaxobalar: «Yo Rasululloh, ular kimlar?», Deb so'radilar. «Ulardan sizlardan, do'stlaringizning ishlarini olib borishdi», dedilar (Tabaroniy rivoyat, Sahihut-targ'ib: 133).

Uboda ibn Somit roziyallohu anhu aytadilar: Men juda ko'p so'falardan bir nechasiga yozish va Qur'on o'qishni o'rgatdim. Shunda ulardan biri menga bir kamon qurishga qildi. Bu narsa pul-mol emasku, undan Allox yulida o'q otaman, biroq Rasululloh solallohu alayhi va salom olilariga bor, albatta u zotdan so'rab olaman, dedim. Shong u zot huzurlariga yuk: «Yo Rasululloh, men yozish va Qur'on o'qishni o'rgatgan kishilardan bir-biriga bir kamon davom ettirishdi, u bir pul-mol emas, undan Olloh yulida o'q otaman»,

Ислом Нури

dedim. «Agar bo'yinga o'qdan o'tgan bo'lsa, halqa kiydirilishni istasang, mayli uni qabul qilaver», dedilar (Sahih sunan Abi Dovud: 2915).

Abu Said al-Xudriy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Qur'onni o'rganib, u bilan mol-dunyo so'raydigan bir kavm kelmasidan turib sizlarni Qur'onni o'girganlar va bilganlar bilan yashaydilar. Shubhasiz, Qur'onni uch kishi o'rganadi: u bilan maqtanadigan odam, u bilan tirikchilik kiladigan odam va uni Olloh uchun o'qigan odam »(Ibn Nasr« Qiyomul-layl »da va boshkalar rivati, As-silsilatus-saqlash: 258).

Imron ibn Husayn roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Kim Qur'on o'qisa, (ajrini) Ollohdan so'rasin! Chunki, hali shunday kavmlar keladiki, Qur'on o'qib, ajrini odamlardan so'raydilar »(Termiziy va boshkalar rivoyati, As-silsilatus-sahifa: 257).

Ibn Mas'ud roziyallohu anhu aytdilar: «Kattalarni qartayib yurishgan, gvdaklarni kattaltek qilib yurishgan, odamlarni uni sunnat qilib olib, undan biror narsa tark qilinsa« Sunnat tark qilindilar »deydigan fitnalarga qo'shilib. «U qochon bo»ladi?», Deb so'raydilar. «Ulamolaringni ketib, qo'shilishingizni ko'payganda, ko'rishingizni ko'rmayapsiz, faqih-mulalaringni kamayganda, amirlaringizning ko'payib, aminlaringizni (omonatli kishilarmiz) kamayganda, oxirgi amali bilan dunyo hayotini talab qilib olinganda va dindan bo'shashib qoling, deb o'yladim.

Olim kishining so'zi amaliga muvofiq bo'lishi kerak, chunki u o'z o'rnida bo'lganlar uchun namunadir

Olloh taolo aytadi: «Ey mo'minlar, sizlar nega o'zlaringiz qilmaygan narsani aytasizlar?! Sizlaring o'zlaringizning qilmaygan ishini (

kilamiz , deb) aytishlaringiz Oллоh oldida ota manfur (ishdir) » (Saf: 2,3).

Usoma ibn Zayd roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Qiyomat kuni bir kishining olib kelinib, tuzoqqa ulanadi. Ichaklari ko'rnidan erga osilib tushib, uning atrofida tegirmon atrofida aylanib o'tgan eshakdek atrofida. Jahannam ahli unga yigilib kelib: «Ey falonchi, senga nima bo'ldi, yaxshilikka buyib, yomonlikdan qaytarib yurgan emisingni ohir?», Deyishadi. «Xa, yaxshilikka buyrardim-u, ozim qilmas edim, yomonlikdan qaytarar edim-u, ozim qilaverar edim», deydi (Muslim rivoyat).

Usoma ibn Zayd roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Isro kechasi o'tganidan qayerda bilgan lablari kiyilayotgan odamlarni yoddan o'tkazdim. «Kim ular, ey Jibril?», Deb so'radim. «Ummatingiz ijagidagi o'zlari kilmaydigan narsani gapiragan xatiblar», dedi »(Mutafaqun alayh).

Abu Barza al-Aslamiy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom dedilar: «Qiyomat kuni banda umrini o'tkazib yuborilgan haqiqat, ilmuni nimaga ishora qilgani haqiqatda, molini kaerdan topib, qahrni tejashni istagan odamni ushlab turing. siljmaydi »(Termiziy rivoyat, Sahihut-targ'ib: 122).

Abu Barza al Aslamiy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salam dedilar: «Odamlarga yaxshi munosabatda bo'lish, o'zingizni unutadigan odamning misoli odamlarga yordam berish tartibi, o'zingizni kuydirganingizdan keyin 6-oyatda davom etaman».

Abud-Dardo roziyallohu anhu aytililar: «Qiyomat kuni Robbi haloyiqlari

Ислом Нури

ustida meni chaqirib: «Ey Uvaymir!», Deganda: «Labbay yo Robbim», desam, «O'qigan ilminga nima amal qildi?!» deb so'rganidan qurkaman» (Bayhaqiy va boshkalar rivoyatasi, Sahihut-targ'ib: 125).

Imron ibn Husayn roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Ummatim ustida eng qurqadiganim – tili olim munofiq kimsalardir» (Tabaroniy rivoyat, Sohikul-jomiy: 239).

Olim kishi bilgan ilmini odamlardan yashirmasligi kerak

Olloh taolo aytadi:

«Allox nozil qilingan Kitobdan iborat bo'lib o'tgan narsani berkitadigan va uni ozginaga qiyomatga sotiladigan kimsalar korinlarini fakt olov bilan to'ldirilganlar – ularga Qiymat Kunida Olloh so'zlashdi – bokmaydi va ularni (gunohlardan) pokladim. Ular uchun alamli azob bordir. Ana oshalar xidoyat urniga zalolatni, magfirat urniga azobni sobit bo'lgan kimsalardir. Jaxannam uitiga muncha sabr-toqatli ekanlar-a?» (Baqara: 174, 175).

«Biz nozil qilingan hujjatlar va xidoyatdan iborat narvonlarni odamlarga Kitobda ravshan kilib berganimizdan keyin berkitgan kimsalarni shubhasiz Olloh ijod qilayapti va ijod qilayotganlar (farishtalar va mo'minlar) tabriklaydilar. Magar qaysilari tavba kilib, o'zlarini ug'lab, (odamlarga HAQIDA) ochik aytishlar, bosh, bolalar tavvalalarini qabul qilish. Faqat Mengina tavbalonini qabul qiluvchi, Rahimdirman» (Baqara: 159, 160).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Qayer bir kishi bir ilmni yod oldi, ovoz uni

berkitar ekan, qiyomat kuni o'tgandan oldin tug'ilgan yugan bilan yug'lab olib kelinadi» (Sahna: 210)

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Kimda-kim bilgan ilmandan so'ralsa-yu, uni berkitsa, qiyomat kuni o'tgan tug'ilgan jilov bilan jilovlanadi» (Sahih: 21-oyat)

Ibn Mas'ud roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Qayer bir odamga Alloh iloh bergan bulsa-yu, uni berkitsa, qiyomat kuni Olloh taolo uni o'qitgandan keyin tug'ilgan odam bilan uyg'otdi.

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytdilar: «Ilm urganib, unni odamlarga aytib bermaydigan kishining misoli boylik tuplab, keyin undan infoq kilmaydigan odamga o'libdi» (tirik).

Ibn Umar roziyallohu anhumodan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va sallam aytilar: «Aytib berilmaydigan ilm tejamkor kilinmaydigan boylikka o'xshaydilar» (Ibn Asokir rivoyatasi, Sahihul-jomiy: 4023).

Olim kishi dinini haqiqatda so'rab kelayotgan tolibi ilmni ochib yuborish bilan kutib olishi va tavozeli bilan boqish, qo'lidan kelayotganiga unga ishonish kerak.

Safvon ibn Assoli roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Men Rasululloh solallohu alayhi va salom huzurlariga bordim, u zot masjidida qizil choponlarga suyanib o'tirgan ekanlar, «Yo Rasululloh, men ilm izlab keldim», dedim. Shunda u zot: «Marhabo, tolibi ilm!», Dedilar (Axmud, Taboroniy, Ibn Hibbon rivoyatlari, Sahihut-targ'ib: 71).

Ислом Нури

Abu Said al-Xudriy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh sollallohu alayhi va salom aytilar: «Xuzuringizga ilm talab qilib olib kelishdi. Ularni ko'rganingizda: «Xush kelibsiz, ey Rasululloh solallohu alayhi va sallam (marhabo deb kutib olishga) vasiyat qilgan kishilar!», Pullar va ularga ilm o'tkazuvchilar »(Sahih sunan Ibn Moja: 201).

Abu Rifo roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Men Rasululloh solallohu alayhi va salom huzurlariga kelsam, u zot xutba kilayotgan ekanlar. Men: «Yo Rasululloh, mening dinim haqiqatda bilmagan narsalarini so'rab kelgan bir g'arbiyman», dedim. Shunda u zot xutbolalarini tark etib, mening yonimga kelilar. Bir kursi keltirildi, tikishlari temirdan bulsa kerak edi. Rasululloh solallohu alayhi va salomga e'tiborni jalb qiluvchilar va men Olloh o'zlariga bildirilgan narsalardan o'girata boshladilar. S boring forb xutbolalarini oxiriga etkazdilar (Sahih sunan an-Naso'iy: 4970).

Hadisdan ma'lum bo'lgan budadiki, amaldagi, muvahhid уламоларни yoshlari kichkina bylsa-da, katta yoshdagi bizni o'qitamiz va zalolat bilan ko'rdik ulug' bilish, katta suhbatini qo'shimcha qilish kerak edi. Shubhasiz, xayru-sahifa ulug'lar suxbatini kerak tugatish.

yashirib, odamlarga bermaotgan ilmидан undan boshka odam bilmaygan ilm bulsa, yuqi bilgan odamlarni etarli bylmasa va odamlar unga muxtoj buvsalar, binoning gunohi yangi-da qatiqroq bwladi.

Xozirgi davradagi mashoyixlar va taklif qilingan qo'shinlar Rasululloh solallohu alayhi va salomning uchbu sunnatlaridan, tolibi ilmlarga nisbatan shu kabi tavoze'y ko'rsatishni

rejalashtirgan uzoqlashib ketishgan! Ular vaqtlarini ko'rsatishi va ishlarini ko'chib o'tishini baholash uchun to'liq tolibi ilmlardan ko'chirish. Aslida esa bunga ularning kibrlari va o'zlarini odamlardan yukori tutishidan boshka narsaga sabab bo'lmaydi. Go'yo ulanish vaqtlari Rasululloh solallohu alayhi va salamning vaqtini belgilab qo'ymaslik, yumushlarni u zotning yumushlaridan ko'chirib o'tkazish!